

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 7

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในระดับอนุประโยคและประโยค

1. หัวข้อเนื้อหาประจำบท

- 1.1 การแปลอนุประโยค
- 1.2 การแปล tense
- 1.3 การแปลประโยค active and passive
- 1.4 การแปลประโยคคชรูป
- 1.5 การแปลประโยค Reported speech
- 1.6 การแปลประโยคเงื่อนไข
- 1.7 การแปลประโยคคำถาม

2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลอนุประโยคได้
- 2.2 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปล tense ได้
- 2.3 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลประโยค active and passive ได้
- 2.4 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลประโยคคชรูปได้
- 2.5 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลประโยค Reported speech ได้
- 2.6 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลประโยคเงื่อนไขได้
- 2.7 นักศึกษาสามารถการวิเคราะห์และแปลประโยคคำถามได้

3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

- 3.1 นักศึกษาแบ่งกลุ่มโดยใช้หลักการเข้ากลุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย กลุ่มละ 2-3 คน
- 3.2 กำหนดประเด็นปัญหาตามหัวข้อเนื้อหาประจำบทโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย
- 3.3 นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่ได้รับจากฐานข้อมูลออนไลน์ หรือห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัย
- 3.4 นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบและสรุปจดบันทึกเนื้อหาลงในสมุดหรือใบงาน
- 3.5 นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกมานำผลการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อเสนอหน้าชั้นเรียน

- 3.6 ผู้สอนบรรยายเสริม (สื่อประกอบ PowerPoint) ประเด็นที่ยังขาดไปหรือยังไม่ชัดเจน และสรุปเนื้อหาประจำบท และถามตอบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.7 มอบหมายแบบฝึกหัดท้ายบท (การบ้านรายบุคคล) เพื่อทบทวนความเข้าใจของผู้เรียน

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 4.2 PowerPoint slide ประกอบคำบรรยายเนื้อหาตามบท
- 4.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ Smart phone ที่ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต
- 4.4 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต

5. การวัดผลและการประเมินผล

- 5.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมไม่สมบูรณ์ ได้แก่ การร่วมกันถามตอบ การนำเสนอเนื้อหา หน้าชั้นเรียน และการศึกษาค้นคว้า
- 5.2 การถามตอบในชั่วโมงเรียน
- 5.3 การทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- 5.4 การสรุปเนื้อหาเป็นใบงาน

บทที่ 7

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในระดับอนุประโยคและประโยค

บทนำ

อนุประโยค เรียกว่า “clause” คือ ประโยคย่อยที่ซ่อนอยู่ในประโยคอีกชั้นหนึ่ง หรือประโยคหลายประโยคมารวมเข้าด้วยกันเป็นประโยคเดียวกัน มีโครงสร้างไม่ต่างกับประโยคนั้นคือมีทั้งภาคประธานและภาคแสดง เมื่อแยกย่อยออกมาจะกลายเป็นอนุประโยค โดยแต่ละอนุประโยคจะประกอบด้วย ประโยคหลัก เรียกว่า “main clause” หรือ “principle clause” และประโยครอง เรียกว่า “subordinate clause” อนุประโยคสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1) อนุประโยคอิสระ (independent clause) ที่มีใจความสมบูรณ์ในตัว และ 2) อนุประโยคไม่อิสระ (dependent clause) ที่มีใจความไม่สมบูรณ์ สำหรับประโยค (sentence) คือกลุ่มคำที่ประกอบกันขึ้นมาแล้วมีใจความสมบูรณ์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) เอกัตถประโยค (simple sentence) หรือประโยคความเดียว 2) อเนกัตถประโยค (compound sentence) หรือประโยคความรวม 3) สังกรประโยค (complex sentence) หรือประโยคความซ้อน และ 4) อเนกัตถสังกรประโยค (compound complex sentence) หรือประโยคความผสม (สำราญ คำยืม, 2557 : 401-411) การแปลอนุประโยคและประโยคนั้นต้องใช้หลักการวิเคราะห์และความเข้าใจเรื่องของกาล (tense) เวลา (time) โครงสร้างภาษา (structure) และบริบทอื่นๆ เพื่อให้งานแปลที่มีความถูกต้องและมีคุณภาพ (สุพรรณิ ปันมณี, 2555 : 35)

การแปลอนุประโยค

การแปลในประโยคที่ซับซ้อนหลายๆ บรรทัด หรือข้อความที่มีความยาวเป็นย่อหน้า (paragraph) หากขาดการพิจารณาและวิเคราะห์ในระดับส่วนย่อยที่เป็นอนุประโยค (clause) ภายในแต่ละประโยคย่อมทำให้เกิดความผิดพลาดในการแปลได้ง่าย ดังนั้นนักแปลจึงต้องอาศัยการศึกษาและวิเคราะห์โดยการแยกอนุประโยคออกมาให้ได้เสียก่อนแล้วแปลเป็นส่วนๆ ให้ครบทั้งหมด โดยไม่ตัด

ทอนหากไม่จำเป็นหรือแยกคำแปลไปเป็นของประโยคอื่น (สุพรรณิ ปันมณี, 2555 : 75-81) จึงจะทำให้งานแปลมีความถูกต้องและมีคุณภาพ อนุประโยคมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. **อนุประโยคอิสระ** เรียกว่า “independent clause” หรือ “main clause” เป็นอนุประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถสื่อใจเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่ต้องพึ่งพาประโยคอื่นๆ มาอธิบายความเพิ่ม (สุธิดา วิมุตติโกศล, 2558 : 85) ตัวอย่างเช่น

1. He is learning English for Communication.

เขากำลังเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2. She went to her grandmother’s house yesterday.

หล่อนไปบ้านยายเมื่อวาน

2. **อนุประโยคไม่อิสระ** หรือเรียกว่า “dependent clause” หรือ “subordinate clause” คือประโยคที่ไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ยังต้องอาศัย “main clause” ทำหน้าที่ขยายหรืออธิบายความเพิ่มเติมจึงจะทำให้มีได้ใจความสมบูรณ์ มีข้อสังเกตว่าอนุประโยคไม่อิสระมักจะขึ้นต้นหรือเชื่อมด้วยคำสันธานที่เป็น “subordinating conjunction” (สุธิดา วิมุตติโกศล, 2558 : 86) เช่น but, because, although, if, when, unless, as soon as, until, while, whereas เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. **When** you will arrive.

เมื่อไหร่คุณจะมาถึง

2. **If** I have time.

ถ้าฉันมีเวลา

3. **Because** I woke up late this morning.

เพราะว่าฉันตื่นสายเมื่อเช้านี้

4. A girl **who is crying in that corner** is my sister.

เด็กหญิงผู้ซึ่งกำลังร้องไห้อยู่ที่มุมนั้นคือน้องสาวผมเอง

จะเห็นได้ว่าประโยคข้อ 1-3 แม้จะเป็นประโยคที่สมบูรณ์แต่ขาดใจความที่ดี ยังต้องการประโยคอื่นๆ มาขยายความ เป็นประโยคที่ยังไม่สามารถมีอยู่เพียงเท่านั้น ยังเรียกหาประโยคหลักเพื่อเสริมให้ได้ใจความที่ครบถ้วน สำหรับข้อ 4 คำที่ขีดเส้นใต้เป็น “dependent clause” เป็นประโยคที่มีใจความที่ยังไม่สมบูรณ์เช่นนี้จึงต้องอาศัยประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ อนุประโยคไม่อิสระแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 นามานุกรประโยค เรียกว่า “noun clause” คือ กลุ่มคำที่รวมกันแล้วเป็นประโยคที่มีหน้าที่เหมือนค่านามทั้งประโยค โดยทั่วไปแล้วจะขึ้นต้นด้วยคำที่แสดงคำถาม หรือกลุ่มคำที่เป็น “subordinators” เช่น “what” “where” “when” “why” “how” “who” “whom” “that” หรือ “the face

that” เป็นต้น (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 412-423) โดยปกติแล้วถ้ามีคำว่า ““what” “where” “why” หรือ “that” นิยมแปลว่า “สิ่งที่” “การที่” “ว่า” “ที่ว่า” หรือ “เหตุที่” เป็นต้น (ประเทือง ทินรัตน์, 2543 : 32) และเมื่อเห็นคำกริยาหลายๆ คำรวมกันอยู่ในประโยคเดียวกัน อาจมีความเข้าใจผิดได้ว่าคำกริยาใน “noun clause” นั้นเป็นคำกริยาแท้ของประโยคหลัก (main clause) (สุพรรณณี ปิ่นมณี, 2555 : 85) สำหรับนามานุกรประโยคสามารถแบ่งออกได้ตามหน้าที่ (function) ในประโยค ดังนี้

2.1.1 ทำหน้าที่เป็นประธานนามานุกรประโยค (subject noun clause) ในประโยค ตัวอย่างเช่น

a. **What you want** is in the cabinet.

ประโยคนี้อาจไม่พิจารณาให้ดี อาจทำให้เข้าใจผิดได้ว่า คำว่า “want” เป็นกริยาแท้ในประโยคและอาจมีผู้แปลว่า “คุณต้องการอะไรในตู้” ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์ดูประโยคนี้จะพบว่า ““what you want” เป็นประธานนามานุกรประโยค คือทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค และกริยาแท้ในประโยคคือ “is” ดังนั้นควรแปลว่า “สิ่งที่คุณต้องการมีอยู่ในตู้”

b. **What you said** made her angry.

ประโยคนี้อาจมีผู้แปลว่า “คุณทำให้เธอโกรธในเรื่องที่พูด” เป็นการแปลไม่ตรงตามหน้าที่ของคำในประโยค เนื่องจากแปลแยกประธานนามานุกรประโยคออกจากกันแล้วผสมกับส่วนสมบุรณ์ (complement) ซึ่งไม่ถูกต้อง ทั้งนี้สามารถแยกประโยคดังกล่าวออกได้ดังนี้ คือ ประธานนามานุกรประโยค ได้แก่ “what you said” และ “made her angry” ควรแปลว่า “เรื่องที่คุณพูดทำให้เธอโกรธ”

c. **What he did** was surprise me.

อาจแปลว่า “ฉันแปลกใจในเรื่องที่เขาทำลงไป” หรือ “เขาได้ทำเรื่องที่ทำให้ฉันแปลกใจ”

d. **When they will arrive** are not important.

อาจแปลว่า “ไม่สำคัญว่าเขาจะมาถึงเมื่อไหร่” หรือ “พวกเขาจะมาถึงเมื่อไหร่ไม่สำคัญ”

จากตัวอย่างข้อ c และ d แสดงให้เห็นว่า การแปลประธานนามานุกรประโยคสามารถแปลส่วนสมบุรณ์ก่อนแล้วตามด้วยนามานุกรประโยคก็ได้ โดยยึดเอาความเหมาะสมและสำนวนนิยมในภาษาไทย แต่ไม่ควรแปลสลับประโยคซึ่งกันและกันเพราะจะให้ได้ใจความที่ไม่ตรงตามต้นฉบับ

2.1.2 ทำหน้าที่เป็นกรรมนามานุกรประโยค (object noun clause) ในประโยค ตัวอย่างเช่น

a. She wants to know **when you let her go.**

“When you let her go” เป็นกรรमानามานุประโยคของกริยา “know” แปลว่า “หล่อนอยากรู้ว่าเมื่อไหร่คุณจะไปปล่อยเธอไป”

b. Our manager informed **that he will increase the bonus for everyone.**

“that he will increase the bonus for everyone” เป็นกรรमानามานุประโยคของกริยา “informed” แปลว่า “ผู้จัดการของพวกเราแจ้งว่าเขาจะเพิ่มเงินโบนัสให้กับทุกคน”

c. He cannot tell **what has become of him.**

“what has become of him” เป็นกรรमानามานุประโยคของกริยา “tell” แปลว่า “เขาไม่สามารถบอกได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับเขา”

d. We have forgotten **what the teacher told us.**

“what the teacher told us” เป็นกรรमानามานุประโยคของกริยา “forgotten” แปลว่า “พวกเราลืมเรื่องที่ครูบอกกับเรา”

2.1.3 ทำหน้าที่เป็นกรรมานุรูปพจนานามานุประโยค (preposition object noun clause) ตัวอย่างเช่น

a. I am waiting for **what I want.**

“what I want” เป็นกรรมานุรูปพจนานามานุประโยคของ “for” และขยาย “I am waiting” แปลว่า “ฉันกำลังรอในสิ่งที่ฉันต้องการ”

b. We have to listen to **what our teacher is lecturing.**

“what our teacher is lecturing” กรรมานุรูปพจนานามานุประโยคของ “to” และขยาย “we have to pay attention” แปลว่า “พวกเราต้องฟังในสิ่งที่ครูกำลังบรรยาย”

c. Suchart is proud of **where she was born.**

“where she was born” กรรมานุรูปพจนานามานุประโยคของ “of” และขยาย “Suchart is proud” แปลว่า “สุขชาติภูมิใจในบ้านเกิดของตนเอง”

2.1.4 ทำหน้าที่เป็นส่วนสมบุรณ์ (complement) ของกริยา ตัวอย่างเช่น

a. It seems **that it is possible to pass this test.**

“that it is possible to pass this test” เป็นส่วนสมบุรณ์ของกริยา “seems” แปลว่า “ดูเหมือนว่ามีความเป็นไปได้ที่จะผ่านการทดสอบนี้”

b. I have gone **where I dreamed**.

“where I dreamed” เป็นส่วนสมบุรณ์ของกริยา “gone” แปลว่า “ฉันได้ไปตามที่ฉันฝันไว้แล้ว”

c. This car is **that I want**.

“that I want” เป็นส่วนสมบุรณ์ของกริยา “is” แปลว่า “รถคันนี้แหละที่ผมต้องการ”

2.1.5 ทำหน้าที่เป็นส่วนสมบุรณ์ของประธาน (subject complement)

ตัวอย่างเช่น

a. Cooking is **what I love**.

“what I love” เป็นส่วนสมบุรณ์ของประธาน “cooking” แปลว่า “ฉันชอบทำอาหาร” หรือ “การทำอาหารคือสิ่งที่ฉันชอบ”

b. My belief is **that I believe in myself**.

“that I believe in myself” เป็นส่วนสมบุรณ์ของประธาน “my belief” แปลว่า “ความเชื่อของฉันคือฉันเชื่อในตัวเอง”

c. Life is **what we breathe in and out**.

“what we breathe in and out” เป็นส่วนสมบุรณ์ของประธาน “life” แปลว่า “ชีวิตคือสิ่งที่เราหายใจเข้าออก”

2.1.6 ทำหน้าที่เป็นคำซ้อน (appositive) อยู่ในประโยคอีกชั้นหนึ่ง ประโยคเช่นนี้ไม่สามารถแปลแยกประโยคได้ ต้องแปลเรียงตามลำดับตามประโยคเท่านั้นจึงจะสื่อใจความได้ตรงตัวอย่างเช่น

a. The news **that I heard on the television** wasn't true.

“that I heard on the television” เป็นนามานูประโยคที่ของ “news” ไม่ควรแปลว่า “ข่าวไม่จริงที่ฉันได้ยินจากโทรทัศน์” หรือ “ที่ฉันได้ยินจากโทรทัศน์เป็นข่าวไม่จริง” ควรแปลว่า “ข่าวที่ฉันได้ยินจากโทรทัศน์เป็นเรื่องไม่จริง”

b. The scientists' belief **that humans are able to live on Mars** is impossible now.

“that human will be able to live on Mars” เป็นนามานูประโยคที่ซ้อนของ “belief” ควรแปลว่า “ความเชื่อของนักวิทยาศาสตร์ที่ว่ามนุษย์สามารถอาศัยอยู่บนดาวอังคารได้ยังเป็นไปได้ในขณะนี้”

c. It's true **that the universe is infinite.**

ประโยคนี้เป็นการซ้อนประธาน คือ “that the universe is infinite” เท่ากับคำว่า “it” ควรแปลว่า “เป็นความจริงที่ว่าจักรวาลไม่มีที่สิ้นสุด”

นอกจากนี้ นามานุประโยคเมื่อใช้เป็นภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ มักจะละคำว่า “that” นิยมแปลว่า “ว่า” หรือ “ที่ว่า” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 414) แต่ยังคงต้องรักษาคำแปลไว้เช่นเดิม ตัวอย่างเช่น

a. We agreed you should not go now.

(We agreed **that** you should not go now.)

พวกเราเห็นด้วยว่าคุณไม่ควรไปตอนนี้

b. It said friendship is in very where.

(It said **that** friendship is in very where.)

ว่ากันว่ามิตรภาพมีอยู่ทุกแห่งหน

c. It seems they may lose in the final competition

(It seems **that** they may lose in the final competition.)

ดูเหมือนว่าพวกเขาอาจแพ้ในการแข่งขันรอบสุดท้าย

2.2 คุณานุกรประโยค เรียกว่า “adjective clause” เป็นประโยคที่ทำหน้าที่ขยายนาม ซึ่งจะช่วยเสริมให้ใจความมีความหนักแน่นและชัดเจนมากกว่าการขยายด้วยคุณศัพท์ธรรมดา (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 415) โดยทั่วไปแล้ว คุณานุกรประโยคจะนำหน้าด้วย “relative words” เช่น “who” “whom” “which” “that” เป็นต้น หรือนำด้วย “relative adverb” เช่น “when” “why” “where” เป็นต้น มีคำแปลว่า “ผู้” “ผู้ซึ่ง” “ที่ซึ่ง” หรือ “อัน” (ประเทือง ทินรัตน์, 2543 : 33) ในการแปลเป็นภาษาไทยนั้นไม่สามารถแยกแปลแต่ละอนุประโยคออกจากกันได้ จะต้องแปลโดยเรียงตามลำดับคำและส่วนขยาย ตัวอย่างเช่น

a. A girl **who is crying in the class** is my sister.

เมื่อวิเคราะห์ดูจะเห็นว่า “who is crying in the class” เป็นคุณานุกรประโยคขยาย “girl” ควรแปลว่า “เด็กสาวที่กำลังร้องไห้ในห้องเรียนคือน้องสาวฉันเอง”

b. The woman **whose daughter passed away a few months ago** committed suicide last night.

ประโยคที่มีส่วนขยายอยู่เป็นจำนวนมาก หากนักแปลไม่วิเคราะห์ให้ดีอาจเข้าใจว่า “committed suicide” เป็นกริยาของ “daughter” อาจส่งผลให้เกิดการแปลที่ผิดพลาดได้ ดังนั้น ประโยคนี้แยกออกได้ ดังนี้ “whose daughter passed away a few months ago” เป็นคุณานุกร-ประโยค

ขยาย “woman” แปลว่า “ผู้หญิงคนที่ลูกสาวของหล่นเสียชีวิตไปเมื่อหลายเดือนก่อนได้ฆ่าตัวตายเมื่อคืนนี้”

c. The reason **why I cannot support his view** will be given below.

ประโยคนี้ “will be given” เป็นกริยาของ “reason” ส่วน “why I cannot support his view” เป็นคุณานุประโยคและขยาย “reason” ควรแปลว่า “เหตุผลที่ผมไม่สนับสนุนความคิดเห็นของเขาจะกล่าวต่อไปนี้”

d. The book **of which the cover is lost** is mine.

จากประโยคนี้จะพบว่า มี verb to be (is) อยู่ด้วยกันสองตัว หากไม่พิจารณาให้ดีอาจทำให้แปลคลาดเคลื่อนได้ “of which the cover is lost” เป็นคุณานุประโยคขยาย “book” และ “of which” ใช้เชื่อมประโยค นิยมแปลว่า “ซึ่ง...ของ...” ใช้แสดงความเป็นเจ้าของกับสัตว์หรือสิ่งของเท่านั้น (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 416) ดังนั้นประโยคนี้ ควรแปลว่า “หนังสือซึ่งปกของมันหายเป็นของตนเอง”

2.3 วิเศษณานุประโยค เรียกว่า “adverb clause” มีข้อสังเกตในการแปลคือ เป็นประโยคที่ทำหน้าที่ขยายได้ทั้งกริยา กริยาวิเศษณ์ คุณศัพท์ ที่ซ้อนอยู่ในประโยค แต่จะไม่ขยายคำนามหรือสรรพนาม (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 421) มักจะขึ้นต้นด้วย “subordinate conjunction” เพื่อบอกลักษณะสิ่งที่ไปขยาย เช่น บอกเวลา สถานที่ อากาศ เหตุผล เงื่อนไข เป็นต้น ผู้แปลต้องวิเคราะห์และแยกประโยควิเศษณานุประโยคให้ออกว่าขยายคำใด และแปลโดยเรียงตามลำดับคำและส่วนขยายตัวอย่างเช่น

a. She will go **wherever you go**.

“wherever you go” เป็นวิเศษณานุประโยคขยายกริยา “go” เพื่อบอกสถานที่ (place) ควรแปลว่า “หล่อนจะตามไปทุกที่ที่คุณไป”

b. You look **as if you had seen a ghost**.

“as if you had seen a ghost” เป็นวิเศษณานุประโยคขยายกริยา “look” เพื่อบอกลักษณะอาการ ควรแปลว่า “คุณดูราวกับว่าเจอมิ”

c. I'll get in touch with you **as soon as I return from Japan**.

“as soon as I return from Japan” เป็นวิเศษณานุประโยคขยายกริยา “will get in touch” เพื่อบอกเวลา ควรแปลว่า “ฉันจะติดต่อคุณทันทีที่ฉันกลับจากญี่ปุ่น”

d. She is very happy **because she will get married tomorrow**.

“because she will get married tomorrow” เป็นวิเศษณานุประโยคขยายคุณศัพท์ “very happy” เพื่อบอกเหตุผล ควรแปลว่า “หล่อนมีความสุขมากเพราะว่าหล่อนจะได้แต่งงานพรุ่งนี้แล้ว”

e. She is a good girl so that everyone love her.

“so that everyone love her” เป็นวิเศษณานูประโยคขยายคุณศัพท์ “a good girl” เพื่อบอกผล ควรแปลว่า “หล่อเป็นคนดี ดังนั้นทุกคนจึงชอบเธอ”

สรุปได้ว่า การแปลอนุประโยคจะต้องพิจารณาและวิเคราะห์โดยแยกประโยคที่ซ้อนรวมกันอยู่ให้ชัดเจน เพื่อให้เห็นว่าอนุประโยคขยายคำใด แปลให้ครบถ้วนไม่ละคำแปลใดๆ ไว้ และควรแปลทีละส่วนหรือแปลเรียงตามลำดับโครงสร้างประโยค

การแปลประโยค

ประโยค (sentence) คือ การรวมตัวกันของคำชนิดต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาอยู่ด้วยกัน และมีความหมายที่สามารถใช้สื่อสารกันได้ (เลิต เกษรคำ, 2551 : 616) ภาษาอังกฤษจะมีโครงสร้าง (structure) ไวยากรณ์ (grammar) และรูปแบบ (pattern) ที่แตกต่างจากภาษาไทยโดยสิ้นเชิง หากนักแปลไม่มีความเข้าใจและขาดความแม่นยำ อาจทำให้แปลออกมาได้ไม่สอดคล้องกับภาษาต้นฉบับ และด้อยคุณภาพ เหตุนี้นักแปลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบโครงสร้างของภาษาอังกฤษ ดังเสนอในประเด็นต่อไปนี้

1. การแปล tense

ประโยคหนึ่งๆ ในภาษาอังกฤษจะบอก 2 สิ่ง ได้แก่ บอกเวลา (time) คือเป็นการบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในช่วงเวลาใด และบอกกาล (tense) คือเป็นการบอกสภาวะหรือเงื่อนไขกับเวลา (เลิต เกษรคำ, 2551 : 285) รวมอยู่ด้วยกันเสมอ แต่ละประโยคอาจมีความหมายเชิงเวลาทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องหรือไม่เท่ากันกับกาล สำหรับภาษาไทยนั้นไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องกาลมากนัก (อัจฉรา ไส้สัตรีโกล, 2554 : 41) ดังนั้น ในการแปลเป็นภาษาไทยควรยึดเอาเรื่องเวลาเป็นหลัก เพื่อให้สื่อความได้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น

a. I hope it rains tomorrow morning.

ประโยคนี้เมื่อพิจารณาดูจะพบว่า เวลา เป็นเรื่องอนาคตโดยมีคำว่า “tomorrow” แต่เมื่อดูเรื่องกาล พบว่า เป็นปัจจุบันกาล (present simple tense) ดูจากคำว่า “rains” ดังนั้น แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “ฉันหวังว่า ฝนจะตกพรุ่งนี้เช้า”

b. We are taking our final exam next week.

เวลาในประโยคนี้เป็นอนาคตโดยมีคำว่า “next week” กาลเป็นปัจจุบัน (present continuous tense) ดูจากคำว่า “are taking” ดังนั้น แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “พวกเราจะสอบปลายภาคสัปดาห์หน้า”

c. If I had a car now, I could drive it to you.

เวลาของประโยคนี้เป็นปัจจุบัน โดยดูจากคำว่า “now” แต่เมื่อดูกาล พบว่า เป็นอดีต (part simple tense) ดูจากคำว่า “had” ดังนั้น แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “ตอนนี้ถ้าฉันมีรถ ฉันจะขับไปหาคุณ”

d. I haven't seen him for an age.

เวลาของประโยคนี้เป็นอดีต ดูจากคำว่า “for an age” แต่กาลเป็นปัจจุบัน (present perfect tense) ดูจากคำว่า “haven't seen” ดังนั้น แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “ฉันไม่เคยเจอเขานานแล้ว”

e. She got off work one hour ago.

เวลาของประโยคนี้เป็นอดีต ดูจากคำว่า “one hour ago” และกาลเป็นอดีต (past simple tense) เช่นกัน ดูจากคำว่า “finished” ดังนั้น แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “หล่อนเลิกงานได้ชั่วโมงหนึ่งแล้ว”

Tense ของภาษาอังกฤษอาจจะไม่มีสำนวนหรือรูปแบบโครงสร้างที่กำหนดและเทียบ กับในภาษาไทยไว้อย่างชัดเจนตามหลักภาษาศาสตร์ แต่ tense จะเป็นตัวกำหนดและบอกเหตุการณ์ว่า เกิดขึ้นเมื่อไหร่ เวลาใด นักแปลต้องทำความเข้าใจความหมายของแต่ละ tense โดยอาศัยวิเคราะห์จาก กาลและเวลา แล้วจึงหาคำแปลที่เหมาะสมกับสำนวนภาษาไทยได้ โดยอาจต้องเพิ่ม ตัด หรือ เปลี่ยนแปลงคำขยายได้บ้าง (เชวง จันทร์เขต, 2528 : 66)

อย่างไรก็ตาม อัจฉรา ไส้ตรุโกล (2554 : 41-46) ตั้งข้อสังเกตและเสนอแนะแนวทาง ในการแปล tense ในบางประโยคให้มีความเหมาะสมกับสำนวนนิยมในภาษาไทยไว้ดังนี้

1.1 กาลที่ต้องการระบุเวลาที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต และ/หรืออาจจะมีผลไม่ สิ้นสุด ยังมีความต่อเนื่องอยู่ นิยมมีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “แล้ว” “แล้วหรือยัง” “เคย” หรือ “เคย... เลย” เป็นต้น อยู่ในประโยค ตัวอย่างเช่น

a. I have met you before.

ฉันเคยเจอคุณมาก่อน

b. Have you done your homework?

คุณทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยัง

c. I have had dinner.

ฉันทานข้าวเย็นแล้ว

d. We have ever been to Pattaya.

พวกเราเคยไปเมืองพัทยาแล้ว

1.2 หากมีคำที่ระบุเวลาในอดีตอยู่ การแปลคำระบุเวลาก็มีใจความถึงอดีตแล้ว
ไม่นิยมมีคำว่า “ได้” ตัวอย่างเช่น

- a. **Did you go to see the doctor yesterday?**
เมื่อวานคุณไปหาหมอหรือเปล่า
- b. I have presented my project thesis **already**.
ฉันเสนอโครงการวิจัยของฉันเรียบร้อยแล้ว
- c. The bus was just arriving in the station.
รถโดยสารกำลังเพิ่งมาถึงสถานีพอดี

1.3 บอกเหตุการณ์ในอดีตที่แสดงความแตกต่างของเวลา 2 ช่วง ที่ใช้ past simple กับ past continuous และมีคำเชื่อมระยะเวลาอยู่ในประโยค นิยมมีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “เมื่อตอนที่...กำลัง” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. When you were 10 years old, I was studying at high school.
เมื่อตอนที่คุณอายุได้ 10 ขวบ ผมกำลังเรียนในระดับมัธยม
- b. When I met her at the first time, she was jogging in the park.
เมื่อตอนที่ผมเจอเธอครั้งแรก หล่อนกำลังวิ่งออกกำลังกายในสวนสาธารณะ

1.4 บอกเหตุการณ์ปัจจุบันและเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินไปยังไม่สิ้นสุด นิยมมีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “อยู่” “กำลัง” หรือ “กำลัง...อยู่” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. He is in his house.
เขาอยู่ที่บ้าน
- b. They are playing football.
พวกเขา กำลังเล่นฟุตบอล
- c. Children are washing Cartoon.
เด็กๆ กำลังดูการ์ตูนอยู่

1.5 บอกเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีช่วงระยะเวลาและความต่อเนื่อง หรือประโยค present perfect continuous นิยมมีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “มาตลอด... (แล้ว)” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. I have been studying English for one year.
ฉันเรียนภาษาอังกฤษมาตลอดหนึ่งปีแล้ว

- b. They have been working at this company since 2014.
พวกเขาทำงานในบริษัทนี้**มาตลอด**ตั้งแต่ปี 2014
- c. She has been waiting for her son coming back for a years.
หล่อนรอคอยการกลับมาของลูกชาย**มาตลอด**เป็นปี**แล้ว**

1.6 บอกเหตุการณ์ในอนาคต นิยมมีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “จะ...(+เวลา)” “กว่า...จะ” “คง...แล้ว” “กำลังจะ” หรือ “กำลังจะ...อยู่แล้ว” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. She will go to abroad tomorrow.
หล่อน**จะ**ไปต่างประเทศ**พรุ่งนี้**
- b. I'll be doing exercise this evening.
ฉันจะออกกำลังกาย**เย็นนี้**
- c. By the time you reach the station, the train will have already

left.

กว่าคุณ**จะ**ถึงสถานี รถไฟ**ก็**คง**ออก**ไป**แล้ว**

- d. He will be walking to the kitchen.
เข**ากำลังจะ**เดินไป**ที่**ครัว
- e. I will have gone to the mall.
ฉันกำลังจะไป**ที่**ห้าง**อยู่แล้ว**
- f. She will have been seeing you.
หล่อน**กำลังจะ**ได้**พบ**คุณ**อยู่แล้ว**

สรุปได้ว่า การแปล “tense” ให้ยึดเอาความหมายเชิงเวลา (time) แล้วตามด้วยกาล (tense) เหตุการณ์ในอดีตและหรือยังมีความต่อเนื่องอยู่ จะมีคำว่า “แล้ว” “แล้วหรือยัง” “เคย” หรือ “เคย...เลย” เป็นต้น เหตุการณ์ 2 ช่วงที่เกิดขึ้นต่างเวลากัน จะมีคำว่า “เมื่อตอนที่...กำลัง” เหตุการณ์ปัจจุบันกำลังดำเนินไป มีคำว่า “อยู่” “กำลัง” หรือ “กำลัง...อยู่” หรือเหตุการณ์มีช่วงระยะเวลาความต่อเนื่อง จะมีคำว่า “มาตลอด... (แล้ว)” เหตุการณ์ในอนาคต จะมีคำว่า “จะ...(+เวลา)” “กว่า...จะ” “คง...แล้ว” “กำลังจะ” หรือ “กำลังจะ...อยู่แล้ว” เป็นต้น

2. การแปลประโยค active and passive

การสื่อสารระหว่างการสนทนาหรือวิธีพูด (voice) เพื่อบอกเล่าความหมายในภาษาอังกฤษนั้นจะมีรูปแบบและโครงสร้างทางภาษาอยู่ด้วยกัน 2 วิธีนั้นคือ 1) การใช้โครงสร้างแบบกัตตุจาก เรียกว่า “active structure” เป็นประโยคที่เน้นไปที่ตัวประธานเป็นผู้กระทำเอง คือ เป็นการพูดว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้เป็นผู้กระทำอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง และ 2) การใช้โครงสร้างแบบกัมมวาก เรียกว่า

“passive structure” เป็นประโยคที่เน้นไปที่ผู้ถูกกระทำเป็นผู้กระทำ คือเป็นการพูดว่าสิ่งนั้นถูกกระทำ ด้วยอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง บางคำพูดอาจใช้ได้เพียงวิธีการเดียวแต่บางคำพูดอาจใช้ได้ทั้งสองวิธี ดังนั้น การใช้วิธีการพูดแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละสถานการณ์และจุดประสงค์ในการสื่อสารว่าจะเน้นไปที่ผู้กระทำเองหรือผู้ถูกกระทำ (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 377, สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555 : 19-20)

ในภาษาอังกฤษนั้นพบว่ามีความนิยมในการใช้วิธีการพูดทั้งสองแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าต้องเน้นสิ่งใดให้มีความเด่นชัด ตัวอย่างเช่น

a. The Nepal earthquake on the April 2015 killed Thousands of people.

แผ่นดินไหวในเนปาลเมื่อเดือนเมษายน ปี 2558 ซ่าผู้คนนับพัน

b. Thousands of people were killed in the Nepal earthquake on the April 2015.

คนนับพันเสียชีวิตจากแผ่นดินไหวในเนปาลเมื่อเดือนเมษายน ปี 2558

จากตัวอย่างทั้งสองประโยคนี้ เมื่อดูอย่างผิวเผินจะพบว่ามีความหมายไม่ต่างกันมากนัก แต่หากวิเคราะห์ถึงโครงสร้างทางภาษาแล้วจะพบว่ามีจุดเน้นเนื้อหาที่ต่างกันนั่นคือ ประโยคแรกผู้พูดต้องการสื่อความหมายและให้ความสนใจไปที่เหตุการณ์นั้นคือแผ่นดินไหวจนทำให้มีผู้คนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก สำหรับประโยคที่สองนั้นเน้นไปที่จำนวนของผู้เสียชีวิตนับพันอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหว

โครงสร้างที่เป็นกัมมวาจก นิยมใช้กันมากในภาษาอังกฤษที่เป็นทางการทั้งที่เป็นภาษาเขียนและภาษาพูด ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาไทยที่นิยมใช้กัตตุวาจกมากกว่า จึงเป็นปัญหาอย่างมากในการถอดความจากภาษาอังกฤษสู่ภาษาไทย สำหรับเหตุผลของการนิยมใช้กัมมวาจกอย่างมากในภาษาอังกฤษ สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555 : 21-22) ได้เสนอแนะไว้ พอสรุปได้ ดังนี้

1) การไม่ระบุผู้กระทำ คือ ไม่สามารถระบุประธานได้หรือไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำ เป็นประโยคที่ขึ้นมาลอยๆ ตัวอย่างเช่น

a. It is believed that next life is not exists.

เชื่อกันว่าชาติหน้าไม่มีอยู่จริง

b. It is rumored that she is a witch.

ร่ำลือกันว่าหล่อนเป็นแม่มด

c. It is said that bananas contain many types of vitamin B.

กล่าวกันว่ากล้วยมีวิตามินบีอยู่หลายชนิด

d. The trees were cut down to build new houses.

ต้นไม้ถูกตัดเพื่อนำไปสร้างบ้าน

e. Your car has been damaged.

รถของคุณได้รับความเสียหาย

จากตัวอย่างประโยค ไม่อาจทราบได้ว่า ใครเป็นคนเชื่อว่าชาติหน้าไม่มีอยู่จริง ใครที่เป็นคนรำลือว่าหล่อนเป็นแม่มด ใครกล่าวว่กัวยมีวิิตามินปีหลายชนิด ใครเป็นคนตัดต้นไม้ไปสร้างบ้าน หรือ ใครเป็นคนทำให้รถได้รับความเสียหาย

2) การเน้นสิ่งที่เกิดขึ้น คือต้องการเน้นไปที่สถานการณ์มากกว่าผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น

a. Apple are being eaten by monkey.

แอปเปิลถูกกินโดยลิง

b. This letter has been written by her.

จดหมายฉบับนี้เขียนโดยหล่อน

c. He is punished by the teacher.

เขาถูกลงโทษโดยครู

d. She will be beaten by her mother if she does that again.

เธอจะถูกแม่ตีหากทำแบบนั้นอีกครั้ง

e. Our house is being repainted in green by the painters

บ้านของพวกเราได้รับการทาสีใหม่ด้วยสีเขียวโดยช่างสี

จากตัวอย่างจะพบว่าเน้นไปที่ การกินแอปเปิล การเขียนจดหมาย ผู้ถูกลงโทษ ผู้ที่ถูกตี และบ้านที่ได้รับการทาสีใหม่

สำหรับหลักในการแปลประโยคกัมมวาจกในภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น สุพรรณิ ปันมณี (2555 : 23-28) และ อัจฉรา ไส้ลัตรูไกล (2554 : 111-114) ได้กล่าวเป็นแนวเดียวกันสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 แปลประโยคกัมมวาจกเป็นกัตตุวาจก ประโยคกัมมวาจกในภาษาอังกฤษจำนวนมากมีใจความไม่สละสลวยเมื่อแปลเป็นภาษาไทยอย่างตรงๆ จึงจำเป็นต้องแปลเป็นกัตตุวาจก และในกรณีที่ไม่มีประธานผู้กระทำกริยาปรากฏอยู่ในประโยค แต่อาจเติมคำว่า “เขา” “มี” “มีคน” หรือ “มีการ” แทนประธานที่ไม่ปรากฏ เพื่อให้สอดคล้องกับสำนวนไทย ตัวอย่างเช่น

a. Milk was drunk by her.

เขาดื่มนมแล้ว

b. Her homework will be done by her.

หล่อนจะทำการบ้านให้เสร็จ

- c. Rules are made to be broken.
กฎมีไว้แหก
- d. English is not used in daily-life in Thailand.
ในประเทศไทยภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน
- e. This letter was written by my sister.
น้องสาวผมเขียนจดหมายนี้เอง

ประโยคเหล่านี้เมื่อแปลเป็นกัณฑ์ตุลาจากจะได้สำนวนที่สอดคล้องกับภาษาไทย

- a. Dinner is being cooked for everyone.
มีการทำอาหารค่ำสำหรับทุกคน
- b. A new mall is going to be built in this area.
จะมีการสร้างห้างสรรพสินค้าใหม่ในบริเวณนี้
- c. My money was stolen.
มีคนขโมยเงินของฉันไป

สำหรับประโยคเหล่านี้ประธานที่เป็นผู้กระทำกริยาไม่ปรากฏเมื่อแปลเป็นกัณฑ์ตุลาจากจึงเติมคำว่า “มีการ” หรือ “มีคน” ทำให้ได้ใจความที่สละสลวยมากขึ้น

2.2 แปลเป็นประโยคกัมมวาจกตามโครงสร้างภาษาอังกฤษ มีหลักเบื้องต้น ดังนี้

2.2.1 ประโยคที่มีความหมายเชิงลบ นิยมใช้คำว่า “ถูก” หรือ “โดน” (ไม่เป็นทางการ)” ตัวอย่างเช่น

- a. He was taken hostage during the war in Syria.
เขาถูกจับเป็นตัวประกันในช่วงสงครามในซีเรีย
- b. Three people was killed by the suicide bombing.
มีสามคนถูกฆ่าตายโดยการวางระเบิดพลีชีพ
- d. He was blamed by his friends for being aggressive.
เขาโดนเพื่อนตำหนิว่าเป็นคนก้าวร้าว
- e. I was bitten by the dog.
ฉันโดนหมากัด (ฉันถูกสุนัขกัด)

2.2.2 ประโยคที่มีความหมายเชิงบวก นิยมใช้คำว่า “ได้รับ” ตัวอย่างเช่น

- a. This house should be renovated soon. It’s all run down.
บ้านหลังนี้ควรจะได้รับปรับปรุงใหม่ในเร็วๆ นี้ เพราะ

ชำรุดหมดแล้ว

- b. She wasn't invited to the seminar.
หล่อนไม่**ได้รับ**เชิญในงานสัมมนา
- e. Classroom will have been cleaned tomorrow.
ห้องเรียนจะ**ได้รับ**การทำความสะอาดพรุ่งนี้

2.2.3 ประโยคที่มีความหมายเป็นกลางๆ อาจใช้คำว่า “ถูก” “โดน” หรือ “ได้รับ” ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น

- a. The video clip was posted on Facebook
คลิปวิดีโอ**ถูก**โพสต์ไว้ใน Facebook
- b. This website is temporarily closed.
เว็บไซต์นี้**ถูก**ปิดชั่วคราว
- c. He's hoping to be elected Prime Minister of Thailand.
เขาหวังว่าจะ**ได้รับ**เลือกเป็นนายกรัฐมนตรีของไทย
- d. This problem will be being solved by government.
ปัญหานี้จะ**ได้รับ**การแก้ไขโดยรัฐบาล

2.3 ใช้คำว่า “มีการ” ขึ้นต้นประโยค เพื่อทำหน้าที่แทนประธานในประโยคภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

- a. Songkran Day is celebrated on the 13th–15th of April every year.
มีการฉลองวันสงกรานต์ในวันที่ 13–15 ในเดือนเมษายนของทุกปี
- b. Mount Everest was conquered for the first time in 1953.
มีการพิชิตเทือกเขาเอเวอเรสต์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2496
- c. Music therapy has been used for therapeutic stress in China.
มีการใช้ดนตรีบำบัดเพื่อรักษาความเครียดในประเทศจีน
- d. The food is being served

2.4 การแปลประโยคที่มีคำจำพวกแสดงหรือบอกความรู้สึก เช่น

surprise	amaze	shock	intrigue	excite
thrill	worry	attract	entertain	embarrass
humiliate	relax	tire	exhaust	satisfy
please	frustrate	upset	delight	annoy
depress	content	bore	scare	disappoint
interest	frighten	enchant	astonish	puzzle

โดยทั่วไปแล้วกลุ่มคำเหล่านี้จะมีรูปแบ่งออกได้ 3 ลักษณะดังนี้

2.4.1 อยู่ในรูปประโยค “active construction” (s. + v. + o.) นิยมแปลว่า “ทำให้” (ปริยา อุณรัตน์, 2548 : 63) ตัวอย่างเช่น

- a. Her behavior **surprises** us.
พฤติกรรมของเธอ**ทำให้**พวกเราประหลาดใจ
- b. This news **bores** me.
ข่าวนี้**ทำให้**ฉันเบื่อ
- c. This concert **entertained** us very much.
คอนเสิร์ตนี้**ทำให้**พวกเราสนุกมาก

2.4.2 อยู่ในรูปประโยค “adjective construction” (v. + ing.) นิยมแปลว่า “น่า” (ปริยา อุณรัตน์, 2548 : 64) ตัวอย่างเช่น

- a. Her behavior is **surprising** us.
พฤติกรรมของเธอน่า**ประหลาดใจ**พวกเรา
- b. This news is **boring**.
ข่าวนี้**น่า**เบื่อ
- c. This concert is **entertaining** very much.
คอนเสิร์ตนี้**น่า**สนุกมาก

2.4.3 อยู่ในรูปประโยค “passive construction” (s. + v.be + v.3 (participle) + preposition) นิยมแปลว่า “รู้สึก” (ปริยา อุณรัตน์, 2548 : 64) ตัวอย่างเช่น

- a. We are **surprised** at her behavior.
พวกเรา**รู้สึก**ประหลาดใจกับพฤติกรรมของเธอ
- b. I'm **bored** of this news.
ฉัน**รู้สึก**เบื่อข่าวนี้
- c. We are **entertained** with this concert very much.
พวกเรา**รู้สึก**สนุกกับคอนเสิร์ตนี้มาก

สรุปได้ว่า ประโยคกัมมวาจกไม่ค่อยมีใช้ในภาษาไทยจึงนิยมแปลเป็นกัตตุวาจกเสียส่วนใหญ่มีสำนวนที่บ่งชี้ว่าเป็นประโยคกรรม คือ อาจเติมคำว่า “เขา” “มี” “มีคน” หรือ “มีการ” ความหมายเชิงลบใช้คำว่า “ถูก” หรือ “โดน” ความหมายเชิงบวกใช้คำว่า “ได้รับ” ความหมายเป็นกลางๆ ใช้คำว่า

“ถูก” “โดน” หรือ “ได้รับ” ได้เช่นกัน และกลุ่มคำที่บอกหรือแสดงความรู้สึก ในประโยคก็ตัดดูจาก ขึ้นต้นด้วย “ทำให้” หรือ “นำ” และประโยคก็มักจะขึ้นต้นด้วย “รู้สึก”

3. การแปลประโยคลดรูป

การลดรูปประโยคในภาษาอังกฤษ มีจุดประสงค์เพื่อให้ภาษามีความกระชับเข้าใจง่าย และทำให้ภาษาเกิดความสละสลวยมากยิ่งขึ้น ในภาษาไทยเองก็นิยมลดรูปประโยคด้วยเช่นกัน โดยทั่วไปประโยคที่นิยมลดรูปจะเป็นประโยคจำพวก compound sentence, complex sentence และ compound-complex sentence เพื่อไม่ให้เกิดการแปลใจความที่ผิดในภาษาไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าประโยคดังกล่าวมีการลดรูปและมีรูปเต็มเป็นแบบใด มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การลดคำขยาย เมื่อคำใดคำหนึ่งในประโยคใช้คำขยายร่วมกัน สามารถลดคำแปลได้ตามรูปประโยคหรือแปลคำขยายที่ละไว้ได้ โดยให้พิจารณาจากความเหมาะสมในบริบทของภาษาไทยเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น

a. He wants to study at the university of Thammasat and Chulalongkorn.

เขาอยากจะเรียนเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) He wants to study at the University of Thammasat.
2) He want to study at the University of Chulalongkorn.

b. I decided to make a trip to China and Japan.

ฉันตัดสินใจออกเดินทางไปประเทศจีนและ(เดินทางไป)ประเทศญี่ปุ่น

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) I decided to make a trip to China. และ 2) I decided to make a trip to Japan.

c. I love to wear a white and a blue shirt.

ฉันชอบใส่เสื้อสีขาวและสีฟ้า.

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) I love to wear a white shirt. และ 2) I love to wear a blue shirt.

ทั้งสามประโยคนี้ เมื่อแปลเป็นภาษาไทยสามารถลดคำขยายร่วมในประโยคที่สองได้ เนื่องจากยังคงสื่อใจความได้อย่างชัดเจนและทำให้ใจความกระชับ

d. Indian and Thai food are usually cooked with a variety of spices.

(อาหาร)อินเดียและอาหารไทยมักจะปรุงด้วยเครื่องเทศที่หลากหลาย

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) Indian food is usually cooked with a variety of spices.

e. The Thai and Laos language are mostly borrowed from Pali and Sanskrit.

(ภาษาไทยและภาษาลาวมีการออกเสียงใกล้เคียงกันมาก

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) The Thai language is mostly borrowed from Pali and Sanskrit. และ 2) The Laos language is mostly borrowed from Pali and Sanskrit.

ทั้งสองประโยคนี้อาจจะขยายคือ “อาหาร” และ “ภาษา” ไว้ ในบางประโยคนักแปลจำเป็นต้องแปลด้วยเพื่อให้ได้ใจความที่สมบูรณ์ในภาษาไทย

3.2 การลดคำประธาน เมื่อประโยคมารวมกันแล้วใช้ประธานที่เหมือนกันสามารถลดรูปให้เหลือเพียงตัวเดียว ในการเปลี่ยนนิยมนะไว้เช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

a. This morning, I went to the bank, and had lunch with my friends.

เช้านี้ฉันไปธนาคารและ(ฉัน)ทานมื้อเที่ยงกับเพื่อนๆ

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) This morning, I went to the bank. และ This morning, I had lunch with my friends.

e. My favorite subjects are music, art and history.

วิชาที่ฉันชอบคือดนตรี ศิลปะ และ ประวัติศาสตร์

แยกออกเป็น 3 ประโยค คือ 1) My favorite subject is music. 2) My favorite subject is art. และ 3) My favorite subject is history.

3.3 การลดรูปประโยคกัมมวาจก ในประโยค present simple passive เมื่อเป็นรวมกับประโยคอื่นๆ นิยมลดรูปโดยการละกริยาช่วย “verb to be” เสีย เหตุนี้อาจทำให้นักแปลเข้าใจผิดคิดว่าเป็นประโยค “past participle” ได้ ตัวอย่างเช่น

a. The lady dressed in the national costume is a superstar of Thailand.

หญิงคนที่แต่งด้วยชุดประจำชาติเป็นนักแสดงยอดนิยมของประเทศไทย

แยกออกเป็น 2 ประโยค คือ 1) The lady is dressed in the national costume. และ 2) The lady is a superstar of Thailand. เมื่อรวมสองประโยคเข้าด้วยกันทำให้ต้องตัดประธานที่ซ้ำกันไปหนึ่งตัว แล้วแทนด้วย relative pronoun จะกลายเป็นประโยค complex sentence คือ

“The lady who is dressed in the national costume is a superstar of Thailand.”

และยังสามารถตัด “relative pronoun” กับ กริยาช่วย “v.be” ออกได้อีก ทำให้กลายเป็นประโยค “simple” ที่มี “participle phrase” ขยายนามนั่นเอง

ประโยคเต็มคือ “When he finishes his work, he goes out.” แยกเป็น 1) When he finishes his work. 2) He goes out. ควรแปลว่า “เมื่อเขาทำงานเสร็จเขาก็ออกไปข้างนอก”

b. After punished by her mother, she was sad.

ประโยคเต็มคือ “After she was punished by her mother, she was sad. แยกเป็น 1) After she was punished by her mother. และ 2) She was sad. ควรแปลว่า “หลังจากเธอถูกแม่ลงโทษ เธอเลยรู้สึกเศร้า”

3.5.2 ประโยคลดรูป ที่เป็นประโยคเหตุหรือประโยคนำ นิยมเพิ่มคำว่า “ดังนั้น” (so) ตัวอย่างเช่น

a. Seeing a tiger, he ran away.

ประโยคเต็มคือ “He saw a tiger, (so) he ran away. แยกออกเป็น 1) He saw a tiger. และ 2) He ran away. ควรแปลว่า “ เขาเห็นเสือดังนั้นเขาจึงวิ่งหนี”

b. Hit by car, he was taken to the hospital.

ประโยคเต็มคือ “He was hit by car (so) he was taken to the hospital. แยกเป็น 1) He was hit by car. และ 2) He was taken to the hospital. ควรแปลว่า “เขาถูกรถชนดังนั้นเขาจึงถูกนำไปส่งที่โรงพยาบาล”

สรุปได้ว่า ประโยคลดรูป มีทั้งละคำประธานและคำขยาย ลดรูปในประโยคกัมมวาจก ลดรูปประโยคและอนุประโยค สามารถแปลตามรูปประโยคที่ปรากฏ แต่หากไม่ได้ใจความในภาษาไทยให้แปลตามรูปเดิมที่เป็นประโยคเต็ม

4. การแปลประโยค Reported speech

Reported speech คือประโยคที่เกิดจากการกล่าวอ้างคำพูดของคนอื่นมาพูดหรือเล่าอีกทอดหนึ่งในขณะมีการสนทนา มีอยู่ด้วยกันสองแบบ คือ 1) Direct speech คือ เป็นการกล่าวอ้างคำพูดโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของคำพูดนั้นๆ ได้ยินได้ฟังมาอย่างไรก็พูดตามอย่างนั้นทุกคำ และ 2) Indirect speech คือเป็นการกล่าวอ้างคำพูดที่ได้ยินได้ฟังโดยดัดแปลงเป็นคำพูดของตนเองอีกทีหนึ่ง (สำราญ คำอึ้ง, 2557 : 316) ซึ่งทั้งสองแบบนี้มีรูปแบบและโครงสร้างทั้งแบบง่ายและซับซ้อน นักแปลต้องวิเคราะห์และแยกประโยค report speech ออกมาก่อนว่าประโยคเป็นของผู้พูดเองและประโยคใดเป็นคำพูดที่กล่าวอ้าง และแปลถอดใจความโดยถือเอาสำนวนในภาษาไทยให้มีความกระชับและครบถ้วน ดังนี้

4.1 การแปล Direct speech โดยทั่วไปแล้วในประโยคของผู้พูดจะมีคำว่า “ว่า” เสริมขึ้นมาเพื่อให้ได้ใจความ และประโยคที่ถูกกล่าวอ้างจะอยู่ในเครื่องหมายอัฒภาค (“...”) เสมอ ตัวอย่างเช่น

a. He told to me, “I will go to Bangkok tomorrow.”

เขาบอกผมว่า “ผมจะไปกรุงเทพฯ พรุ่งนี้”

ประโยคนี้จะเรียงคำพูดของผู้พูดไว้หน้าประโยคคือ “He told to me” เป็นการเน้นไปที่ตัวผู้พูดเอง แล้วจึงตามด้วยคำพูดที่กล่าวอ้าง

b. “I don’t want to go to school.” She complained to her mother.

“หนูไม่อยากไปโรงเรียน” เธอคร่ำครวญกับแม่

ประโยคนี้จะเรียงประโยคของผู้พูดไว้ท้ายประโยค “She said.” เพื่อเน้นคำพูดที่กล่าวอ้างมากกว่าผู้พูดและจะไม่มีคำว่า “ว่า”

c. “One who was stolen my money” my friend told me, “is my ex-servant.”

“คนที่ขโมยเงินฉันไป” เพื่อนฉันบอก “คือคนอดีตคนใช้”

ประโยคนี้เป็นการให้ความสำคัญที่เท่ากันทั้งผู้พูดและคำพูดที่กล่าวอ้าง ในกรณีที่เป็นประโยคยาวๆ หรือ complex sentence นิยมนำเอาประโยคคำพูดของผู้พูดไว้กลาง คือ “my friend said” และจะไม่มีคำว่า “ว่า” ในการแปลเป็นภาษาไทยหากแปลตามรูปแบบประโยคที่ปรากฏ ดูยังขัดกับสำนวนในภาษาไทย ควรปรับเป็น เพื่อนฉันบอกว่า, “คนที่ขโมยเงินฉันไปคือคนอดีตคนใช้”

e. “Sit down. Wait in the waiting-room.” He said to me.

“นั่งลง รอคอยที่ห้องรับแขกนั่นแหละ” เขาพูดกับฉัน

f. : I asked, “How are you going?”

ฉันถามว่า “สบายดีไหม”

: “I’m pretty good.” He replied.

“ค่อนข้างดี” เขาตอบ

4.2 การแปล indirect speech โดยทั่วไปแล้วในประโยคยาวๆ นิยมละคำบางคำไว้ได้ เพื่อให้ได้ใจความที่เหมาะสมและกระชับในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

a. My teacher asked me why I was late and whether I had missed the bus.

ครูของผมถามผมว่าทำไมจึงมาสาย ไม่ทันรถประจำทางหรือ

ประโยคนี้จะสังเกตได้ว่าเมื่อละคำแปลประธาน “I” และ คำเชื่อม “and whether” ใจความของประโยคยังคงสื่อความได้สมบูรณ์ ประโยคนี้สามารถแยกออกได้ดังนี้ “My teacher asked me” เป็นคำพูดของผู้พูดเอง และคำพูดที่กล่าวอ้างถึงคือ “why I was late and whether

I had missed the bus.” แยกออกเป็น “Why are you late?” และ “Do you missed the bus?” เมื่อนำมารวมเป็นประโยค Indirect speech เป็นประโยคคำถามจึงเชื่อมด้วย “and whether”

b. He asked me when I should go and said that he would be ready at any time.

เขาถามฉันว่าเมื่อไหร่ผมจะไปและยังพูดต่อไปว่าเขาพร้อมเสมอ

ประโยคนี้ไม่ควรละคำใดเนื่องจากเมื่อละแล้วจะทำให้ใจความไม่สมบูรณ์ สามารถแยกออกได้ดังนี้ “He asked me” เป็นประโยคของผู้พูดเอง ส่วน “when I should go and said that he would be ready at any time.” แยกออกเป็น “When will you come?” และ “I shall be ready any time” โดยใช้ “and said that” เชื่อมประโยคที่เป็นคำถามและบอกเล่า

c. I asked him if he would go again the day later, but he said he wouldn't.

ผมถามเขาว่าเขาจะไปอีกหรือไม่วันต่อไป แต่เขาก็ตอบว่าไม่

ประโยคนี้สามารถแยกออกได้ดังนี้ “I asked him” เป็นประโยคของผู้พูดเอง ส่วน “if he would go again the day later, but he said he wouldn't.” แยกออกเป็น “Will you come again next day?” และ “No” he replied.” โดยใช้ “if” และ “but” เชื่อมประโยค

สรุปได้ว่า การแปลประโยค “Reported speech” จะมีคำว่า “ว่า” ในการแยกประโยคของผู้พูดกับข้อความที่ถูกกล่าวถึงมีสองแบบ คือ 1) Direct speech คือเป็นการกล่าวอ้างคำพูดแบบตรงๆ และ 2) Indirect speech คือเป็นการกล่าวอ้างคำพูดแบบเปลี่ยนแปลง

5. การแปลประโยคเงื่อนไข

ประโยคเงื่อนไข เรียกว่า “conditional sentence” หรือ “if-sentence” Conditional คือประโยคที่ประกอบขึ้นมาจากสองประโยคย่อยรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งจะมีประโยคหนึ่งที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “if” “when” หรืออื่นๆ เป็นการพูดและกล่าวถึงหรือคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่จะเป็นเหตุปัจจัยส่งผลให้อีกเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นตามมา หรือเป็นประโยคที่สอดคล้องกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 379) การแปลประโยคเหล่านี้ต้องวิเคราะห์ถึงลักษณะของเงื่อนไขที่ต้องการสื่อจากโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ปรากฏในรูปประโยค และการกล่าวถึงสถานการณ์ในลักษณะใด เป็นข้อเท็จจริง เป็นเพียงคำพูดลอยๆ ไม่มีความเป็นไปได้ หรืออาจเป็นไปได้หรือไม่ได้ ความเข้าใจรูปประโยคจะสามารถทำให้นักแปลถอดความออกมาได้อย่างถูกต้องตามใจความของต้นฉบับ สำหรับการแปลเป็นภาษาไทยต้องดูจากบริบทของประโยคและความเหมาะสมในภาษาไทย ประโยคเงื่อนไข ดังนี้

5.1 ประโยคเงื่อนไขที่เป็นจริงทั่วไป เรียกว่า “zero conditional” “general conditional” หรือ “present true conditional” เป็นการกล่าวถึงความเป็นจริงทั่วไปที่เป็นจริงตลอดกาลไม่ว่าจะอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต โดยทั่วไปแล้วจะมีโครงสร้างทางไวยากรณ์ (รูปกริยา) คือ if + present simple, + present simple ในกรณีนี้ “if” (= when/whenever) นิยมแปลว่า “เมื่อ” หรือ “เมื่อใด” เป็นการแสดงความมั่นใจต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดแน่นอน สื่อความได้ในลักษณะดังนี้

5.1.1 ใช้กล่าวถึงความเป็นจริงโดยทั่วไป (general truth) ความจริงที่ จะต้องเกิดขึ้นตามมาทันที เป็นกฎตายตัว (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 380) ตัวอย่างเช่น

- a. If it gets cold enough, water becomes ice.
เมื่อใดที่อากาศหนาวเย็นมากพอ น้ำจะกลายเป็นน้ำแข็ง
- b. If interest rates fall, company profits rise.
เมื่อใดที่อัตราดอกเบี้ยลดลง ผลกำไรของบริษัทจะเพิ่มขึ้น

5.1.2 ใช้กล่าวถึงการกระทำที่เป็นปกติวิสัย (habitual action) ตัวอย่างเช่น

- a. If you eat too much, you get fat.
เมื่อคุณกินมากจะอ้วน
- b. We die, if we don't eat.
เราจะตายเมื่อไม่กินอาหาร

5.1.3 ใช้กล่าวเป็นการสั่งการ (give a command) หรือเตือน ตัวอย่างเช่น

- a. Please stand up, if you ready.
กรุณายืนขึ้นเมื่อคุณพร้อม
- b. Turn on the light, if the room get dark.
เปิดไฟเมื่อห้องเริ่มมืด

5.2 ประโยคเงื่อนไขที่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่เป็นจริงได้ เรียกว่า “first conditional” หรือ “real conditional” มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ (รูปกริยา) คือ if + present, + modal + present และมีคำว่า “ถ้า” อยู่ในประโยค “if” สามารถสื่อความได้ในลักษณะต่อไปนี้

5.2.1 ใช้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้สูงซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต ตัวอย่างเช่น

- a. If it gets cold enough, water will become ice.
ถ้าอากาศเย็นมากพอ น้ำจะกลายเป็นน้ำแข็ง
- b. If you learn English, you can speak or write.
ถ้าคุณเรียนภาษาอังกฤษก็จะพูดและเขียนได้

5.2.2 ใช้กล่าวถึงความมั่นใจน้อยลงเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และอาจใช้ “should” แทน “if” ก็ได้ โดยยังคงความหมายเดิม ตัวอย่างเช่น

- a. If I meet him, I will tell him the truth.
Should I meet him, I will tell him the truth.
ถ้าฉันเจอเขาก็จะบอกความจริงกับเขา
- b. If you buy it now, you will get 20% off.
Should you buy it now, you will get 20% off.
ถ้าคุณซื้อตอนนี้จะได้รับส่วนลด 20%

5.2.3 ประโยคเงื่อนไขเชิงปฏิเสธ ใช้ “if...not” หรือ “not + unless” (ไม่... + ถ้า...ไม่) แทน “if” เพื่อเป็นการเน้นย้ำเงื่อนไข ตัวอย่างเช่น

- a. If they are **not** come, we will start the meeting now.
Unless they are not come, we will start the meeting now.
ถ้าพวกเขาไม่มา พวกเราจะเริ่มประชุมกันเลย
- b. I will **not** buy it, **if** you are not giving me an additional discount.
I will **not** buy it, **unless** you are giving me an additional discount.

ผมจะไม่ซื้อถ้าคุณไม่ให้ส่วนลดเพิ่ม

ประโยคเงื่อนไขที่ต้องการเน้นย้ำ คำอื่นๆ ที่สามารถใช้แทน “if” ได้ เช่น “provided that” หรือ “as long as”

5.2.4 ประโยคเงื่อนไขที่ต้องการกล่าวถึงการป้องกันและไม่ต้องการให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเกิดความเสียหายไว้ก่อน หรือ ต้องการบอกให้เกิดความระมัดระวัง รูปกริยาจะใช้ “v.be going to” แทน “will” และ “in case” แทน “if” ตัวอย่างเช่น

- a. I am **going to insure** the 1st class of my car **in case** the car get serious accident.

ผมจะทำประกันรถชั้น 1 ไว้ก่อน เผื่อว่าเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง

5.3 ประโยคเงื่อนไขที่ต้องการกล่าวถึงสถานการณ์ปัจจุบันหรืออนาคตที่ไม่จริง เรียกว่า “second conditional” หรือ “unreal conditional” เป็นการสมมุติสถานการณ์ต่างๆ ไป กล่าวถึงเหตุการณ์สมมุติอาจเกิดหรือไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ โครงสร้างทางไวยากรณ์และรูปกริยามีด้วยกันหลายแบบ ขึ้นอยู่กับความมั่นใจของผู้พูดที่เชื่อว่าน่าจะเกิดขึ้นตามที่กล่าวมาหรือพูดลอยๆ ไม่มีอะไรเป็น

พิเศษ (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 403) มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ (รูปกริยา) คือ “if + past, + future past (would, could, might, etc....) + present” นิยมแปลว่า “ถ้า...ก็คงจะ” หรือ “ถ้า...คง” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 382-383) สื่อความได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

5.3.1 ประโยคเงื่อนไขกล่าวถึงเรื่องสมมุติต่างๆ ไป ตัวอย่างเช่น

a. If I had a private jet, I would travel around the world.

ถ้าฉันมีเครื่องบินส่วนตัว ฉันก็คงจะท่องเที่ยวทั่วโลก

b. If I has a super power, I might fly to the Mars.

ถ้าฉันมีพลังพิเศษ ฉันก็คงจะเหาะไปดาวอังคาร

c. If he had enough money, he could open a new shop.

ถ้าเขามีเงินมากพอก็คงจะสามารถเปิดร้านใหม่ได้

5.3.2 ประโยคเงื่อนไข การกล่าวที่ไม่แสดงความมั่นใจใดๆ หรือเหตุการณ์ที่กล่าวถึงนั้นยังไม่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

a. If you left now, you would reach Chiang Mai in the evening.

ถ้าคุณออกเดินทางตอนนี้ คงจะไปถึงเชียงใหม่ตอนเย็น

b. If it stopped raining, I could go out.

ถ้าฝนหยุดตก ผมก็คงจะออกไปข้างนอก

c. If you cheated yourself, you might have nothing left.

ถ้าคุณหลอกแม่ตัวเอง คุณก็คงไม่มีสิ่งใดเหลือ

5.3.3 ประโยคเงื่อนไขสำหรับการให้คำแนะนำใช้กริยา “were” ตัวอย่างเช่น

a. If I were a superman, I might rule this world.

ถ้าฉันเป็นซูเปอร์แมน ฉันก็คงจะครองโลกนี้แล้ว

b. If you were an angel, you would fly away from me.

ถ้าเธอเป็นนางฟ้า เธอคงจะบินไปจากฉัน

5.4 ประโยคเงื่อนไขที่ต้องการกล่าวถึงสถานการณ์ในอดีตที่ไม่จริง เรียกว่า “third conditional” หรือ “unreal conditional” เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้พูดรู้ว่าเป็นอย่างไร แต่นำมากล่าวใหม่ให้มีใจความตรงข้ามกับสิ่งที่เกิดขึ้น (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 408) มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ (รูปกริยา) คือ “if + past perfect, + would have + v.3” นิยมแปลว่า “ถ้า...ก็คง/คง ในการแปลจะต้องวิเคราะห์โครงสร้างประโยคดังนี้

5.4.1 หากเป็นประโยคบอกเล่า (positive) จะให้ความหมายเชิงปฏิเสธ (negative) ตัวอย่างเช่น

a. If I had presented my research proposal, I would have gotten a scholarship.

ถ้าผมได้นำเสนอโครงร่างวิจัย ผมก็คงได้ทุน
ประโยคนี้หมายความว่า เขาไม่ได้นำเสนอหรือทำอะไรเลย แต่บอกว่าหากเขา
ได้นำเสนอแล้วละก็จะต้องได้รับทุนแน่นอน

b. She would have been on time for flight, if she had left the house at six.

เธอคงมาทันเวลาขึ้นเครื่อง ถ้าออกจากบ้านตอนหกโมง
ประโยคนี้หมายความว่า เธอไม่ได้ออกจากบ้านหรือไปไหน เพียงแต่กล่าวว่าถ้า
ออกจากบ้านตามเวลานั้นจะทันขึ้นเครื่องแน่นอน

5.4.2 หากเป็นประโยคปฏิเสธ (negative) จะให้ความหมายเชิงบอกเล่า (positive) นิยมแปลว่า “ถ้า...ไม่....คงจะ....ไม่” ตัวอย่างเช่น

a. If you hadn't worked harder, you would have not passed your exam.

ถ้าคุณไม่ขยันมากกว่านี้ คุณคงจะสอบไม่ผ่าน
ประโยคนี้หมายความว่า จริงๆ เขาเป็นคนที่ขยันและสอบผ่านแล้ว ผู้กล่าว
ยกขึ้นมาเพื่อให้เห็นว่าถ้าเขาขี้เกียจจะเป็นอย่างไร

b. I wouldn't have succeeded business, if I hadn't worked hard.
ฉันคงจะไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ ถ้าฉันไม่มุ่งมั่นอย่าง
หนัก

ประโยคนี้หมายความว่า เขาประสบความสำเร็จและมีความมุ่งมั่น ไม่ใช่เป็นคน
ไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่มุ่งมั่น

ประโยคเงื่อนไขแบบ “third conditional” สามารถใช้คำอื่นแทนคำว่า “would” ใน
ประโยคได้ เช่น “could” หรือ “might” ซึ่งมีความหมายในลักษณะเดียวกัน และนอกจากนี้ ยังสามารถ
ลดรูปโดยการตัดคำว่า “if” ในประโยคออกได้ด้วย โดยการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคด้วยการย้าย
ตำแหน่งคำว่า “had” ที่เป็นส่วนประกอบของ part perfect ขึ้นมาไว้หน้าประโยคแทน ตัวอย่างเช่น

a. **if I hadn't worked** hard, I wouldn't have succeeded business,
ลดรูปเป็น **Had I not worked** hard, I wouldn't have succeeded business,
ถ้าฉันไม่มุ่งมั่นอย่างหนัก ฉันคงจะไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ

- b. **If you had worked** harder, you would have passed your exam.

ลดรูปเป็น **Had you worked** harder, you would have passed your exam.

ถ้าคุณขยันมากกว่านี้ คุณคงจะสอบผ่าน

สรุปได้ว่า การแปลประโยคเงื่อนไขจะมีคำขึ้นต้นในภาษาไทย เช่น “ถ้า” “เมื่อ” “เมื่อใด” หรือ “ถ้า...ไม่” ส่วนในประโยคแสดงผล (result) จะมีคำว่า “จะ” “ก็คงจะ” หรือ “คงจะ” หรือในบางประโยค อาจมีสำนวนที่ต่างไปจากนี้โดยอาศัยการพิจารณาจากบริบทและสำนวนนิยมในภาษาไทยเป็นสำคัญ

6. การแปลประโยคคำถาม

ประโยคคำถาม เรียกว่า “interrogative sentence” คือ ประโยคที่มีใจความสื่อความในลักษณะ ต้องการคำตอบ โดยทั่วไปแล้วจะมีเครื่องหมายคำถาม (?) ให้สังเกตอยู่ท้ายประโยคในภาษาอังกฤษเสมอ แต่ก็ยังมีประโยคบอกเล่าและประโยคอุทานบางกลุ่มคำที่มีใจความเป็นคำถามด้วยเช่นกัน ในภาษาไทยมีคำที่ใช้สื่อใจความเป็นการถามอยู่มากมาย (นวรรรณ พันธุเมธา, 2549 : 303) ทั้งที่เป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ การแปลประโยคที่มีความหมายเชิงการถามจึงต้องมีความระมัดระวัง และพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนตัดสินใจเลือกจะใช้คำใด โดยมีแนวทางและหลักเบื้องต้นในการแปลดังนี้

6.1 ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ มักมีคำที่ใช้ถามว่า “หรือ” “หรือไม่” และอาจมีคำอื่นๆ ปรากฏร่วมด้วย เช่น “หรือเปล่า” “ใช่หรือไม่” “ไหม” “บ้างไหม” “ใช่ไหม” หรือ “ไหน” “หรือยัง” “ใช่ไหม” “ไม่ใช่หรือ” ฯลฯ อยู่ท้ายประโยคคำถาม หรือประโยคถามตอบให้เลือก เพื่อให้ผู้ฟังเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมีคำว่า “หรือ” อยู่ระหว่างหน่วยกริยาหรือนามที่ให้เลือก (นวรรรณ พันธุเมธา, 2549 : 304) ตัวอย่างเช่น

- a. Have you brushed your teeth?

คุณแปรงฟัน**หรือยัง**

- b. Can you come here?

ช่วยมาทางนี้หน่อยได้**ไหม**

- c. Do you have some money?

คุณมีเงิน**บ้างไหม**

- e. Aren't you hungry?

คุณไม่หิว**ใช่ไหม / หรือ**

- f. Did you do that alone?

คุณทำมัน**คนเดียวหรือ**

- g. Who has got ambulance's number?
ใครมีเบอร์รถฉุกเฉินบ้างไหม
- h. Ray can come, can't he?
เรย์ไม่สามารถมาได้ ใช่หรือเปล่า
- i. You have a new sweater, right?
คุณมีเสื้อกันหนาวใช่ไหม

6.2 ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบเป็นเนื้อความใหม่ หรือใช้ถามเรื่องราวบางประการจากผู้ฟังมักมีคำที่ใช้ถามว่า “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “ไหน” “เมื่อไร” “เมื่อไหร่” “เท่าไร” “ตอนไหน” “อย่างไร” “เหตุใด” “เท่าใด” “หรือ” “ก็” “ทำไม” หรือ “เหตุไฉน” เป็นต้น คำเหล่านี้จะอยู่ในกลุ่มคำไม่ชี้เฉพาะ และอาจอยู่ต้นประโยคหรือท้ายประโยคก็ได้ (นวรรรณ พันธุมธธา, 2549 : 303) ตัวอย่างเช่น

- a. When will you go to school?
เธอจะไปโรงเรียนเมื่อไหร่
- b. Where do you live?
คุณอาศัยอยู่ที่ไหน
- c. How many baht do you have now?
ตอนนี้คุณมีเงินกี่บาท
- d. Whose book are you reading?
คุณกำลังอ่านหนังสือของใครอยู่
- e. Which car ran the fastest?
รถคันไหนวิ่งเร็วที่สุด
- f. Why is she crying?
เธอร้องให้ทำไม หรือ ทำไมเธอร้องให้
- g. Would you like this book or that book?
คุณต้องการหนังสือเล่มนี้หรือเล่มไหน

สรุปได้ว่า การแปลประโยคคำถาม ในภาษาไทยจะมีคำที่ใช้เพื่อสื่อความเป็นกรถาม มี 2 ลักษณะ คือ 1) ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ มักมีคำว่า “หรือ” “หรือไม่” “หรือเปล่า” “ใช่หรือไม่” “ไหม” “บ้างไหม” “ใช่ไหม” หรือ “ไหน” เป็นต้น อยู่ท้ายประโยคคำถาม และ 2) ต้องการคำตอบเป็นเนื้อความใหม่ มักมีว่า “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “เมื่อไร” “ตอนไหน” “อย่างไร” “เหตุใด” “เท่าใด” “หรือ” “ก็” เป็นต้น คำเหล่านี้จะอยู่ในตำแหน่งไม่ชี้เฉพาะ

บทสรุป

การเปลี่ยนประโยคจะต้องแยกประโยคอิสระและไม่อิสระออกจากกัน โดยสังเกตได้จากคำเชื่อมต่างๆ ที่ปรากฏ แผลประโยคใดประโยคหนึ่งก่อนให้ครบ ไม่ตัดทอนหรือแผลสลับกันไปมากับประโยคอื่น หากมีการรวบหรือซ้อนกันอยู่จนเหลือเพียงประโยคเดียว ให้แผลโดยยึดเอาความเหมาะสมและความกระชับในสำนวนภาษาไทย สำหรับการแปลระดับประโยค ประกอบด้วย 1) การแปล “tense” ให้ยึดเอาความหมายเหตุการณ์ตามเวลา (time) เป็นสำคัญ และตามด้วยกาล (tense) 2) การแปลประโยคกัมมวาทกนิยมนแปลเป็นกัตตุวาทก มีคำว่า “เขา” “มี” “มีคน” หรือ “มีการ” ถ้าความหมายเชิงลบใช้คำว่า “ถูก” หรือ “โดน” ความหมายเชิงบวกใช้คำว่า “ได้รับ” ความหมายเป็นกลางๆ ใช้คำว่า “ถูก” “โดน” หรือ “ได้รับ” สำหรับกลุ่มคำที่บอกหรือแสดงความรู้สึก ในประโยคกรตุวาทก ขึ้นต้นด้วย “ทำให้” หรือ “นำ” และประโยคกัมมวาทก มีคำว่า “รู้สึก” 3) การแปลประโยคลดรูป สามารถแปลตามรูปประโยคที่ปรากฏ แต่หากไม่ได้ใจความให้แปลตามรูปเต็มที่เป็นประโยคเต็ม 4) การแปลประโยค Reported speech มีคำว่า “ว่า” เพื่อแยกประโยคระหว่างผู้กล่าวกับกับเนื้อความที่ยกขึ้นมากล่าว 5) การแปลประโยคเงื่อนไข มีคำว่า “เมื่อ” “เมื่อใด” “ถ้า” ขึ้นต้น และประโยคแสดงผล มีคำว่า “จะ” “ก็คงจะ” หรือ “คงจะ” เป็นต้น และ 6) การแปลประโยคคำถาม การคำตอบรับหรือปฏิเสธ มีคำว่า “หรือ” “หรือไม่” “หรือเปล่า” “ใช่หรือไม่” “ไหม” “บ้างไหม” “ใช่ไหม” หรือ “ไหน” เป็นต้น อยู่ท้ายประโยค และเมื่อต้องการคำตอบเป็นเนื้อความใหม่ มีคำว่า “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “เมื่อไร” “ตอนไหน” “อย่างไร” “เหตุใด” “เท่าใด” “หรือ” “ก็” เป็นต้น จะอยู่ต้น กลาง หรือ ท้ายประโยคก็ได้

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 7
การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ในระดับอนุประโยคและประโยค

คำชี้แจง : จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความพอสังเขป

1. มีข้อสังเกตหรือแยกประโยคอิสระและประโยคอย่างไร
2. Noun clause มีโครงสร้างและหลักในการแปลอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
  - 1) Whatever you want is fine with me
  - 2) She suggest us that we should study heard to success in life.
3. Adjective clause และ Adverb clause มีข้อสังเกตในการแปลอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
  - 1) The people whose names are on the list will go to trip.
  - 2) She won't allow her son to see that movie, even though he is old enough.
4. ประโยคต่อไปนี้ เป็น clause ชนิดใดและแปลว่าอย่างไร “Students who often talk and asleep in the classroom will not be selected for field trips.”
5. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลแต่ละ tense อย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
  - 1) She has made a plan for starting a small business.
  - 2) I will have been writing a final essay test for three hours.
6. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลประโยคกัมมวาจกอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
  - 1) Every year hundreds of people are killed in the drug war.
  - 2) Were these houses built in 2010?
7. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลประโยคลดรูปอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
  - 1) The photographs, taken by Neil Armstrong on the moon, were very important.
  - 2) Johnny, droving to Chiang Mai, lost on the way.

8. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลประโยค “reported speech” อย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) He said, “I have been teaching Yoga for 2 years.”

2) She said that she is glad to be here.

9. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลประโยคเงื่อนไขอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) I would not have gone to the mall by car if the weather had been better.

2) If I were rich, my life would change completely.

10. มีหลักในการวิเคราะห์และแปลประโยคคำถามอย่างไร และประโยคต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) He shouldn't say things like that, should he?

2) Why don't you come to study early?

เอกสารอ้างอิง

- เชวง จันทร์เขต. (2528). **การแปลเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นววรรณ พันธุเมธา. (2549). **ไวยากรณ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ประเทือง ทินรัตน์. (2543). **การแปลเชิงปฏิบัติ (Practical Translation)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรียา อุ๋นรัตน์. (2548). **การแปลภาษาอังกฤษเป็นไทย แนวคิดและวิธีการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- เลิศ เกษรคำ. (2551). **Grammar and Techniques of the English language revised edition**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุธิดา วิมุติโกศล. (2558). **เก่งอังกฤษแบบก้าวกระโดดด้วย English Structure**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2555). **แปลได้แปลดี ทักษะการแปลสำหรับผู้เรียนในมหาวิทยาลัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สำราญ คำยิ่ง. (2557). **Advanced English Grammar For High Learners**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อรพทัย พรินติ้ง.
- อัจฉรา ไส้สัตรีกุล. (2554). **จุดมุ่งหมาย หลักการและวิธีการแปล**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.